

Den Haag

ADVIEZEN – Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag 2

Gemeente Den Haag, 15 januari 2025

Locatie:

Spui C01.09

Aanwezig:

Margien Oepts

Voorzitter

Frederik Pöll

Lid

Joris Molenaar

Lid

Secretaris:

Marco de Rover

A. HAMERSTUKKEN

De commissie is akkoord gegaan met de adviezen uit de ter plekke voorgelegde hamerstukkenlijst(en):

Hamerstukkenlijst voor vaststelling op 15 januari 2025

B. BESPREEKSTUKKEN

De commissie heeft over onderstaande plannen geadviseerd. De adviezen zijn ter plekke vastgesteld.

1 Abrikozenplein 59

20250115 B/2024-09982

Bouwen: het gedeeltelijk vernieuwen en vergroten van de woning Abrikozenplein 59 door het maken van een dakopbouw op de 4de verdieping en inpandigde aanpassingen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op deze woning voorstellen maar zij stemt niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

De commissie vermeldt dat er eerder een studie (beginselaanvraag) is goedgekeurd naar een dakopbouw op hetzelfde blok op de hoek van het Abrikozenplein met de Okkernootstraat. Dit ontwerp toont een dakopbouw met een set-back aan de voorzijde, naar analogie van de stedenbouwkundige uitgangspunten en zoals aangegeven in het bestemmingsplan, rondom het Abrikozenplein. De commissie vraagt voor dit adres de set-back aan de voorzijde in het ontwerp op te nemen.

Onderhavige opbouw is als bouwplan de eerste op deze architectonische eenheid en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble. Zij vraagt de architectonische uitwerking af te stemmen op het goedgekeurde beginselplan. Daarnaast vraagt zij om een toekomstbeeld voor dit blok te tekenen.

Afwijkend van de dichte vloerafscheiding van de beginselaanvraag acht de commissie een spijlenhekwerk van strippen voor het dakterras aan de voorzijde ook voorstelbaar zoals ook eerder aan de Pompoenstraat / Abrikozenstraat is goedgekeurd. De nieuwe laag toont zich dan meer als zelfstandige verdieping die tevens minder aanwezig in het gevelbeeld zal zijn. Om dezelfde reden pleit de commissie voor een ondergeschikte beëindiging van de dakopbouw .

Voor een betere hechting op de bestaande architectuur dient ook de achtergevel met een keramisch materiaal (gezaagde baksteen) te worden bekleed, afgestemd op de oorspronkelijke bakstenen van de metselwerk gevel wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg.

De voorgestelde kozijnen sluiten onvoldoende aan op de bestaande architectuur en de onderliggende gevelindeling. De commissie kan zich een kopie van deze onderliggende kozijnen voorstellen zonder bovenlicht.

De commissie constateert dat de wachtgevels en de verticale details op tekening ontbreken. Deze dienen te worden toegevoegd. Voor de wachtgevel is een afwerking met gevelstuc in een stofgrijze kleur gebruikelijk (RAL7037 of vergelijkbaar).

Voor een goede aansluiting van toekomstige naastgelegen dakopbouwen vraagt de commissie de keramische bekleding minimaal 2 tot 3 koppen om te zetten op de wachtgevels.

De detaillering dient passend te zijn bij de onderliggende architectuur. Zij vraagt deze bouwkundig en architectonisch aan te passen en op elkaar af te stemmen.

De commissie vraagt de kleurstelling beter op de bestaande architectuur af te stemmen en de aanwezige kleuren wit en donkergroen waar mogelijk over te nemen. Het stalen hekwerk aan zowel de voor- als achterzijde kan in de donkergroene kleurstelling worden uitgevoerd.

De commissie constateert dat de specificaties (merk, type, kleur) van de aluminium kozijnen ontbreken. Deze dienen te worden toegevoegd en het juiste profiel van het kozijn dient in detail te worden getekend.

2 De Heemstraat 290

20250115 B/2024-15655

Bouwen: het vergroten van de woning De Heemstraat 290 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op deze woning voorstellen maar zij stemt nog niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

Onderhavige opbouw is de eerste op deze architectonische eenheid en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble en beide naastgelegen ensembles. Zij vraagt om een toekomstbeeld voor dit blok te tekenen.

De commissie vraagt onderzoek te doen naar een vormgeving met een kap op dit blok in combinatie met een rechte achtergevel. Afhankelijk van de beëindiging van de kap aan de zij- of achterzijde van het blok dient er een studie te worden gedaan naar de materiaalkeuze van de achtergevel. Dat kan metselwerk of stucwerk zijn zoals in de buurt voorkomt, al dan niet in combinatie met delen van een schild.

Ook dient er onderzoek te worden gedaan naar de bekleding van de kap. De architectuur van dit blok vraagt om een vlakkere bedekking dan een gewelfde dakpan. Ook de beëindiging van de kap (bovenzijde) dient bij de architectuur te worden meegenomen. De commissie vraagt op basis van de gevraagde analyse met een herzien ontwerp te komen met een passende materiaalkeuze voor de kap naar blokken verderop in de Heemstraat te kijken.

De commissie acht een dakkapel op het voordakschild mogelijk, maar vraagt vanwege het hogere gevelaccent ter plaatse van het portiek, de dakkapel boven het deel met de dakluifel te plaatsen.

De commissie constateert dat de details en de specificaties (merk, type, grootte, kleur) van de dakvensters ontbreken. Deze dienen te worden toegevoegd.

Het hekwerk van het dakterras ligt op onvoldoende afstand van de zij- en achterkant van het dakterras. De commissie vraagt het hekwerk in verband met privacy op enige afstand van de dakrand te positioneren.

De commissie vraagt om een volledige kleur- en materiaalstaat aan te leveren, waarin de specificaties van alle materialen zijn opgenomen en de kleuren ook voorzien zijn van een nummercodering.

3 Goudenregenplein 7

20250115 B/2024-12953

Bouwen: het vergroten van de woning Goudenregenplein 7 door het maken van een dakopbouw met een dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw met de gekozen hoofdopzet op deze woning voorstellen, maar stemt op onderdelen nog niet in met de architectonische uitwerking.

Onderhavige opbouw is de eerste op deze architectonische eenheid en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble. Het toekomstbeeld voor dit blok schetst een goed perspectief van de extra laag.

De commissie kan instemmen met de dakopbouw en de voorgestelde diepte van de set-back aan de voorzijde en de vorm van de achtergevel als kopie van de onderliggende verdiepingen. Een herhaling van de metselwerk gevelornamenten beoordeelt zij positief. Zij volgen een eigen ritme dat het zelfstandige karakter van deze verdieping onderstreept en tevens zorgt voor een hechting op de bestaande architectuur. Zij vraagt wel om het ornament in detail uit te werken en de materialen en de kleuren in de kleur- en materiaalstaat op te nemen.

De vormgeving van het stalen hekwerk op de bestaande vloerafscheiding weerspreekt de tekst over de overklauterbaarheid. Het gevelbeeld blijft bovendien meer behouden door het hekwerk naar achteren te plaatsen los van de vloerafscheiding. Hierbij kan de vormgeving van verticale stijlen en horizontale regels aan de bovenzijde van het hekwerk blijven bestaan.

De commissie wil als suggestie meegeven om het robuuste karakter van het ontwerp te ondersteunen door het staande metselwerk boven de kozijnen bij de opbouw als doorlopende strook te herhalen, enkel onderbroken door de verticale ornamenten. De dakopbouw dient conform de oorspronkelijke detaillering beëindigd te worden met een afdekplaat van uitgewassen beton.

De commissie oordeelt positief over:

- de grootte, positie en indeling van de kozijnen in de gevels
- het metselwerk is afgestemd op het bestaande metselwerk wat betreft de kleur en het formaat, het metselwerkverband en het type en de kleur van de voeg
- de voorgetelde houten kozijnen in de crèmewitte kleurstelling (Ral 9001)
- de verholten toepassing van de ventilatieroosters
- het toepassen van keramische raamdorpelstenen, zij dienen conform de tekst wel in de kleur- en materiaalstaat te worden opgenomen.
- het toepassen van een gecoat en verzinkt stalen hekwerk. Ook dit dient in de kleur- en materiaalstaat te worden opgenomen.

De commissie kan instemmen met een recht opgetrokken gemetselde kopgevel, deze dient wel in aanzicht te worden getekend.

De commissie constateert dat de wachtgevel en de verticale details op tekening ontbreken. Deze dienen te worden toegevoegd.

4 Haverkamp 214

20250115 B/2024-12405

Bouwen (beginselaanvraag): het vergroten van de bedrijfsruimte Haverkamp 214 door het maken van een extra bouwlaag t.b.v. de bouw van een woning.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op het éénlaagse paviljoen niet voorstellen.

De stedenbouwkundige opzet van de wijk Mariahoeve kenmerkt zich door kleinschalige wijkcentra als onderdeel van de buurt met grootschalige bebouwing. De kleinschaligheid wordt benadrukt door de compositie van verschillende paviljoens waaruit het winkelcentrum bestaat.

De commissie kan de optopping van één paviljoen niet beoordelen zonder dat over de architectonische samenhang van het ensemble van de drie vrijstaande paviljoens, met verschillende bouwhoogtes, schaal en verspringende rooilijnen naast het langwerpige blok met commerciële ruimtes met daarop woningen, een grondige analyse is gemaakt.

Het uitgangspunt van uitzicht van de hoogbouw van het naastgelegen woongebouw 'Gravenhof' over de lage bebouwing komt met het toevoegen van een extra laag onder druk te staan. Het weinige aanwezige groen, wat nog niet juist op tekening is aangegeven, moet wijken voor het planvoorstel en komt de nu al matige kwaliteit van het parkeerplein niet ten goede.

Wat betreft de vormgeving dient het ontwerp aan te sluiten bij de architectuur van het paviljoen en aangrenzend ensemble zodat er één samenhangend geheel blijft bestaan. Daarvan is nu geen sprake.

5 Hendrik Zwaardecroonstraat 222

20250115 B/2024-16570

Bouwen: het vergroten van de woning Hendrik Zwaardecroonstraat 222 door het maken van een dakopbouw, het wijzigen van de indeling en het wijzigen van de kozijnen.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een dakopbouw op deze woning voorstellen maar zij stemt niet in met de gekozen hoofdopzet en architectonische uitwerking.

In de directe omgeving zijn eerder op verschillende architectonische eenheden dakopbouwen vergund en gerealiseerd. Onderhavige opbouw is de eerste op deze architectonische eenheid en daarmee leidend voor toekomstige dakopbouwen op dit ensemble. Zij vraagt om een toekomstbeeld voor dit blok te tekenen.

De commissie acht een dakopbouw met een set-back aan de voorzijde voorstelbaar. De bestaande verspringende dakluifels blijven behouden en de nieuwe laag toont zich als zelfstandige verdieping. De commissie vraagt echter de vormgeving van de opbouw rustiger en meer ondergeschikt te maken, bijvoorbeeld door de kozijnen in een eigen repeterend ritme vorm te geven, dat meer het zelfstandige karakter van deze verdieping onderstreept. Zij vraagt dit te onderzoeken in het toekomstbeeld. In dat licht pleit de commissie ook voor een beëindiging van de dakopbouw met een afdekker in plaats van een dakluifel.

Voor een zorgvuldige aansluiting tussen voor- en achterzijde dient de beëindiging met de afdekker en de beëindiging op de kop nader onderzocht te worden. De commissie pleit voor het aanhouden van de bestaande muurafdekker ter hoogte van de kopgevel tot aan de schoorsteen. De set-back aan de voorzijde vindt dan een logisch vervolg om de hoek. De schoorsteen kan naar boven worden doorgezet, waarna het achterliggende deel van de kopgevel kan worden opgemetseld en beëindigd met een boeiboord, zoals dat in de achtergevel aanwezig is.

De commissie waardeert het herstel van de kozijnen op de verdieping. De detaillering van de schuifvensters met kenmerkende wisseldorpel en verspringende glaslijn blijft behouden. Zij vraagt echter wel om een waarachtiger bouwkundig detail van deze wisseldorpel te tekenen.

Het houten hekwerk van het dakterras is akkoord. De specificatie van het hekwerk ontbreekt echter in de kleur- en materiaalstaat.

De commissie constateert dat de wachtgevel en de verticale details op tekening ontbreken. Deze dienen te worden toegevoegd.

6 Loosduinsekade 448

20250115 B/2024-03492

Bouwen: het vergroten van de woning Loosduinsekade 448 door het plaatsen van een opbouw met dakterras.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kon eerder met de gekozen hoofdvorm instellen, maar zij stemde nog niet in met de architectonische uitwerking en heeft nu nog enkele opmerkingen.

De commissie constateert dat in de directe omgeving meerdere dakopbouwen zijn vergund en gerealiseerd, waarvan 1 tevens op een vergelijkbaar hoekpand aan de Loosduinsekade 368. Zij vraagt het ontwerpprincipe van het vergunde plan van dit ontwerp zoveel mogelijk aan te houden.

De opbouw boven het portiek is in uiterlijke verschijningsvorm niet overeenkomstig de opbouw van 368, door met name het voorgestelde kozijn, maar wordt wel akkoord bevonden.

Voor een goede hechting van de nieuwbouw en ter voorkoming van verrommeling vraagt de commissie het bestaande metselwerk op de tweede verdieping schoon te maken en de witte verflaag te verwijderen.

De kenmerkende transparante glaspartij die de hoek is omgezet, wordt met een gelijke stijlverdeling gevolgd en op de beide hoeken met het schuine deel wordt een ruime hoekverbinding gemaakt. De draaiende delen in de kozijnen zijn in een passende witte kleurstelling uitgevoerd.

Het stalen spijlenhekwerk van het dakterras is akkoord, er dient nog wel een kleur met een kleurnummer te worden aangeleverd in een kleur- en materiaalstaat.

Voor de uitwerking van de dakrand dient de uitgevoerde dakrand van de opbouw van nummer 368 te worden aangehouden. De rechte dakrand dient met eenzelfde hoogte te zijn vormgegeven en eenzelfde neggemaat tot het kozijn aan te houden. De dakrand dient langs het kozijn een verticale beëindiging te vormen. De commissie stemt niet in met het toepassen van kunststof plaatmateriaal als gevelbekleding, dit is te laagwaardig.

De voorgestelde kleur zilvergrijs (Ral 7001) is voldoende afgestemd op de toegepaste kleur bij nummer 368.

In afwijking ten opzichte van de vorige beoordeling zijn in de geveltekeningen de aanduiding van de zichtbare ventilatieroosters op het glas nu komen te vervallen, maar zijn de roosters in detail nog niet onzichtbaar gedetailleerd. De roosters dienen verholten te worden toegepast.

De commissie herhaalt haar eerdere opmerking dat kunststof kozijnen voorstelbaar zijn, maar dat vormgeving in hout moet worden benaderd door een uitvoering met het blokprofiel. Het getekende profiel van de kozijnen komt niet overeen met de tekst.

7 Stuyvesantplein 15

20250115 B/2024-14212

Bouwen: het vergroten van de woning Stuyvesantplein 15 door het maken van een dakopbouw.

Niet akkoord

Het bouwplan is getoetst aan de Welstandsnota.

De commissie kan zich een extra bouwlaag op dit pand voorstellen en zij stemt in met de gekozen hoofdopzet, maar zij stemt niet in met architectonische uitwerking.

Het onderhavige pand dient zich te voegen tussen de vergunde en gerealiseerde dakopbouw van de Stuyvesantstraat 109 en de onlangs geaccordeerde dakopbouw van Stuyvesantplein 16. De commissie vraagt zorgvuldig op beide dakopbouwen aan te sluiten. De detaillering, materiaalkeuze en kleurstelling dient overeen te komen. Zij vraagt ook om maatvoering van alle details en om een meer uitgewerkte en volledige kleur- en materiaalstaat aan te leveren, waarin ook de specificaties van alle materialen zijn opgenomen.

De commissie constateert dat de bestaande toestand niet goed is getekend. Voor een goede beoordeling vraagt zij met name de gevels nauwkeurig te tekenen met onder andere een juiste positie en verhouding van de kozijnen.

Margien Oepts

Plv. voorzitter Adviescommissie omgevingskwaliteit en cultureel erfgoed Den Haag